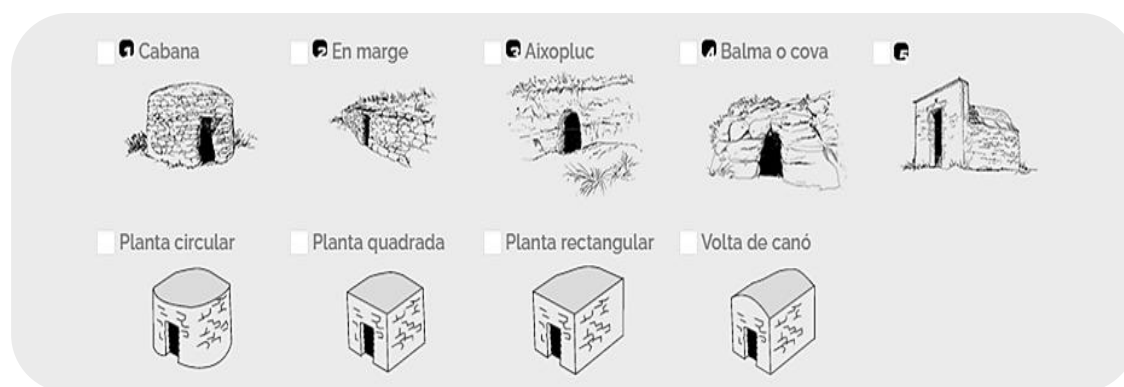

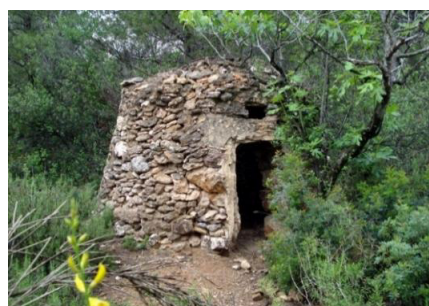
Camí de les barraques de marge

Origen i funció de les barraques

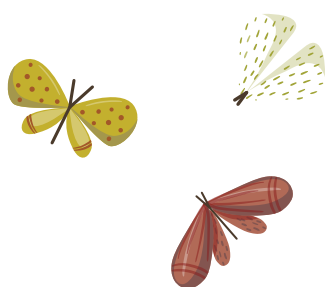
Les barraques, també anomenades **barraques de vinya**, són elements estretament lligats al paisatge agrícola del nostre país. Servien perquè els homes i dones de camp poguessin **protegir-se**, sobretot, davant de les inclemències meteorològiques, **descansar i emmagatzemar eines** dins del mateix terreny de conreu. Algunes fins i tot permetien pernoctar-hi, tot i que no era habitual a les nostres contrades, ni a Rubí, segurament per la proximitat al poble o a les cases pairals.

Aquestes construccions adopten formes, tècniques i dimensions molt variades, segons la disponibilitat de materials i les característiques de l'entorn. *(Veure la classificació de la imatge)*

Cada territori ha trobat solucions imaginatives creant el seu particular estil constructiu. Per això, en zones pedregoses s'utilitzaven pedres extretes del mateix camp; s'aprofitava per netejar el terreny de pedres a la vegada que es facilitava el treball de construcció amb materials de proximitat. A Catalunya, i en especial a **Castellar del Vallès, el Baix Llobregat i el Bages**, en trobem molts exemples de **barraques de pedra**.

Estaven molt vinculades al cultiu de la vinya, que exigia una dedicació intensa i continuada al llarg de l'any (podar, esporcar, escabellar, ensulfatar, ensofrar, verema...). Aquesta permanència del pagès en el camp de conreu afavoria la necessitat de disposar d'aquests aixoplucs. Amb el canvi d'usos agrícoles i l'abandonament progressiu del cultiu de la vinya per conreus de secà, que no requereixen una intensa presència humana, moltes barraques van quedar en desús i es van degradar. Malgrat això, encara avui en trobem restes escampades pel territori.

Les barraques de marge a Rubí

A Rubí, les barraques de vinya eren habitualment **construccions de planta quadrada o rectangular de dimensió reduïda i fetes amb totxo**, que es complementaven amb les barraques de marge. Sovint es construïen a quatre vents, amb la porta orientada a migdia i situades en punts ben comunicats de la vinya.

Les barraques de marge, en canvi, **estan excavades**, total o parcialment, **dins d'un marge**. A Rubí, són construccions **molt particulars que no trobem en comarques properes**, afavorides per un terreny majoritàriament argilós i poc pedregós. A més, les pedres que es troben són còdols no aptes per a edificacions de pedra.

Si fem una primera lectura sobre el terreny, hem de considerar que molts dels espais que avui són camps de cereals o bosc, havien estat vinyes, que compartien algun petit espai amb horts, sobretot a prop dels torrents, per a complementar l'alimentació familiar.

Les barraques de marge que trobem a Rubí estaven excavades sense afegits de pedra i només en alguns casos tenen reforços ceràmics o d'altres materials, afegits posteriorment, per garantir-ne l'estabilitat, especialment a l'entrada, que era la zona més vulnerable.

L'avantatge de les barraques de marge era que **no ocupaven espai de conreu** i mantenia una **temperatura estable a l'interior**, fresca a l'estiu i càlida a l'hivern. I de la mateixa manera que les barraques de vinya, eren de **petites dimensions i austeres**.

En la seva construcció i manteniment es feien **rasses de drenatge de l'aigua** per evitar esllavissades del marge i l'esfondrament de la barraca. **També era molt característic** tapar l'entrada amb feixos de canyes que es recollien del torrent i que a més d'utilitzar-les per fixar els marges i evitar la seva erosió, servien per camuflar les barraques i amagar-les de mirades indiscretes, sense dificultar-ne l'accés, ja que tan sols apartant alguns dels feixos s'alliberava l'entrada.

Les fotos d'aquestes dues primeres pàgines han estat extretes d'internet i no corresponen a les barraques de marge de Rubí.

Les barraques dels horts d'en Figueras

Cal destacar el conjunt de barraques del **xaragall** dels horts d'en Figueras. Segons el testimoni del Jordi, fill del Josep Figueras, aquestes barraques es van començar a excavar per necessitat, però més tard també com a entreteniment, mentre es feia vigilància pels evitar robatoris als horts, especialment a partir dels anys vuitanta. Ell mateix ens explica que hi havia anat a excavar-les.

Anteriorment hi havia hagut la barraca del Ferro, que es va ensorrar. El seu pare va construir una nova barraca, però fou descoberta quan us desaprensius calaren foc a les canyes que protegien l'entrada.

Les barraques van ser reforçades amb **materials ceràmics i de formigó**, i en una d'elles, en detectar humitat, s'hi va fer una **xemeneia de ventilació**, però com saber on sortiria la xemeneia? En Josep va utilitzar coneixements de geodèsia (tècniques que es fan servir per localitzar aigua en la construcció de pous) posant tot d'eines de ferro dins de la barraca i enfilant-se a dalt del marge per detectar i determinar el punt exacte on plantar el tub de la xemeneia.

Respectem aquest patrimoni cultural rubinenc.

Cal evitar entrar-hi per seguretat: són construccions inestables, poden haver-hi vespers o ser refugi d'animals feréstecs.

I aquest ocell, que fa aquí a les barraques ?

És un cargolet o troglodita.
(*Troglodytes troglodytes*)

Vine i coneixeràs la fauna que s'aprofita de les barraques.

Ajuntament
de Rubí

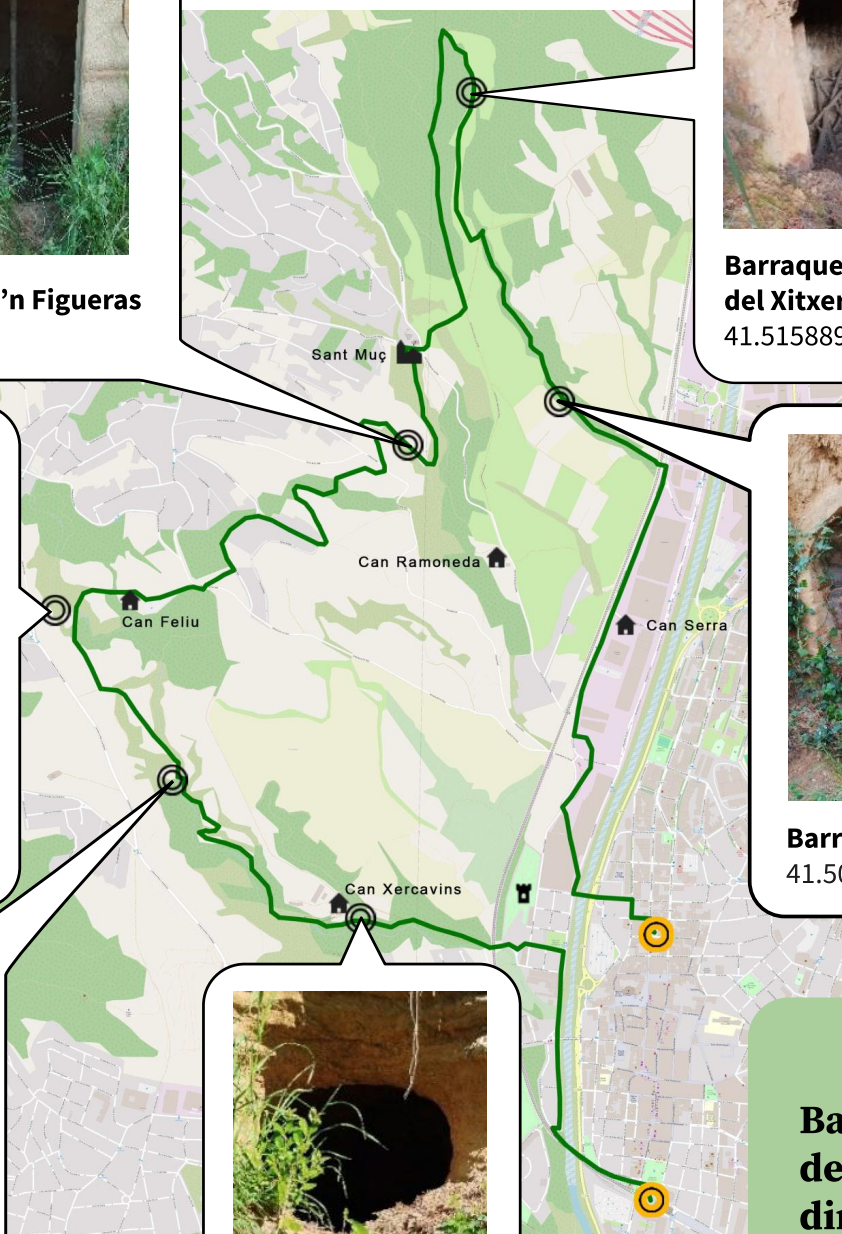
Barraques dels horts de'n Figueras
41.506333, 2.022000

Barraques de la vinya del Xitxerol
41.515889, 2.023944

Barraca zona Can Feliu
41.501383, 2.009867

Barraca del mut
41.507570, 2.027350

Barraca zona safareig dels horts d'en Teies
41.497561, 2.013373

Barraca de la font dels pagesos
41.493680, 2.020830

Barraques de marge dins el terme municipal de Rubí

Altres barraques de marge properes

Barraca zona Can Ximelis
41.497832, 2.005604

Barraca zona Can Barba
41.461674, 2.030328